

Благовестете от ден на ден спасението на нашия Бог!

1 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА - НЕДЕЛЯ НА ВСИЧКИ СВЕТИИ

Евангелско четиво

*И тъй, всеки, който Мене признае пред човеците, ще признае и аз него пред Моя Отец Небесен. Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който обича син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене; и който не взема кръста си, а следва подире Ми, не е достоен за Мене. А който се отрече от Мене пред човеците, и аз ще се отрека от него пред Моя Отец Небесен.
(Мат. 10:32-33, 36-37)*

Отеческо наследство

ИСТИНА ИЛИ ИЗМИСЛИЦА

Достоверни ли са житията на светните или са благочестиви измислици? Описани ли са в тях истинските дела, подвизи и чудеса на исторически личности, или те са един вид религиозни повести, родени от копнежа за святост и съвършенство? На тези изключително важни въпроси ще се опитам да дам отговор в днешната си проповед. През 20-вековната история на Христовата Църква няма период, в който тя да се е развивала мирно и спокойно. Нейната земна участ е стояла винаги под знака на Христовото предсказание: „Ако Мене гониха, и вас ще гонят“ (Йоан 15:20). Особено жестоки са били гоненията през първите три века, когато Църквата, в лицето на светите мъченици, е дала безброй жертви, запечатала с кръвта си своята безпримерна привързаност към Христа. Със своите подвизи и безстрашие те са вдъхновявали не само братята си по вяра, но и бъдещите поколения. Църквата от самото начало на своето основаване с особена грижливост и любов е събирала сведенията за живота и подвизите на своите най-достойни синове. Така се появяват първите мъченически жития, които са и най-старите. Естествено възниква въпросът: откъде авторите им са черпели сведения за описваните събития?

На първо място, това са съдебните актове на римските съдилища, известни в науката под името акта проконсуларна. В тях са били записвани с педантична точност въпросите, отправяни към мъчениците, и техните отговори; били са записвани и мъченията, на които са били подлагани. Процесите са протичали

стереотипно, което обяснява еднообразието на мъченическите жития. Но тъкмо това еднообразие е доказателство за тяхната достоверност. Голяма част от житията са написани от очевидци и другари на мъчениците. Имайки предвид високия морал на първите християни и факта, че изтезанията са извършвани пред много свидетели, изключено е да допуснем каквато и да било недобросъвестност или фалшификация. Още повече, че много жития са удостоверени от няколко древни писатели едновременно. Много важно е и обстоятелството, че допълнителните данни за събития, факти, царе и лица, които се срещат в житията, са абсолютно точни и достоверни и съвпадат напълно с данните за съответния период на историческата наука. След прекратяване на гоненията срещу християните се появили нов род светци – монаси, отшелници, преподобни и светители, чийто живот и дела са били достойни на широката общественост, а мнозина от тях са били почитани още приживе. Техните жития са писани от учениците им – не по-малко достойни и свети мъже, някои от които по-късно също са били канонизирани за светци. И това е допълнителна гаранция за достоверността на написаното от тях.

От всичко, казано дотук, е ясно, че към житията на светните трябва да се отнасяме както към всеки исторически писмен документ. Откъде тогава идва недоверието към тях? От елемента на чудото, т.е. от чудесата, за които се съобщава в житията. Но може ли даден исторически документ да бъде обявен за неверен, само защото разказва за едно или друго необикновено събитие? Щом в обикновения ни живот стават необясними и чудни неща, още повече са допустими те в необикновените обстоятелства на мъченическия подвиг, когато Бог е трябвало да укрепи страдалците и да прояви пред всички Своего могъщество. Ако не беше чудната Божия намеса, първите християни просто щяха да бъдат избити, без да оставят никаква следа в душите на съвременниците си, а християнството щеше да бъде ликвидирано и забравено.

Бих могъл да изтъкна още много доводи в подкрепа на историчността и достоверността на житията на светните, но зная, че все пак всичко е въпрос на лична преценка и на вяра. Безспорно е обаче, че имената, живота и делата им ще бъдат вечно живи и на небето, и на земята, защото „споменът за праведника ще пребъде благословен, а името на нечестивците ще стане омразно“ (Притч. 10:7).

Автор: Свещ. Ал. Лашков

ПРЕНАСЯНЕ НА МОЩИТЕ НА СВЕТИ ВЕЛИКОМЪЧЕНИК ТЕОДОР СТРАТИЛАТ

Свети великомъченик Теодор пострадал за Христовото име при нечестивия римски император Ликиний, в град Хераклея, където светният бил военачалник. Датата на неговата мъченическа кончина е осмото число на месец февруари. А сега се празнува пренасянето на честните му мощи от град

Хераклея в неговия роден град Фвханта, което станало по неговото разпореждане, дадено на слугата му Уар.

Всички, които желаят да получат по-подробни сведения за този светия, могат да прочетат подробното описание на неговите страдания, поместено под осмото число на месец февруари. Тук щепомним само за дивното чудо, което се извършило чрез неговата икона. За това чудо свидетелстват Анастасий Синаит и Йоан Дамаскин. Чудото било следното:

На четири хиляди крачки от Дамаск се намира едно място, което се нарича Карсата. Тук имало църква, построена в чест на свети великомъченик Теодор Стратилат. Когато сарацините завладели това място и се поселили тук, мнозина от тях влизали в църквата и по всякакъв начин я осквернявали. Например вкарвали в нея добитъка си или влизали в църквата с жените и децата си и вършели греховни пътски мерзости.

Върху една от стените на тази църква стояло изображение на свети великомъченик Теодор, изрисувано с вон. Веднъж, когато в църквата се събрали много сарацини и разговаряли помежду си, един от тях, като взел лък и стрела, се прицелил и стрелял в образа на светеца. Стрелата се забила в дясното му рамо и оттам потекла кръв, като от жив човек. Като видели това велико чудо, сарацините много се изумили, но не излезли от църквата, а продължавали да живеят в нея и да вършат според своя обичай нечисти неща. В тази църква живеели двадесет сарацини и всеки от тях имал жена и деца. Всички те, скоро след описаното чудо, загинали, видейки внезапно поражени от люта смърт. А тези сарацини, които живеели извън църквата, останали здрави и невредими.

Анастасий Синаит говори за този образ на светията, че той сам го видял и че върху него личала следата от кръвта, която изтекла от раната.

Това чудо Господ извършил, за да изплаши нечестивите сарацини, а на нас верните да напомня, че сме длъжни да почитаме светите икони, защото при тях пребивава и чрез тях действа чудодействената благодат на нашия Бог.

© Жития на светините, преведени на български език от църковно-славянския текст на Четиминиите ("Четимини") на св. Димитрий Ростовски.

Наръчник по Православие

ПРЕДИ И СЛЕД КРЪЩЕНИЕТО – БЕБЕДИ С НОВОНАЧАЛНИЯ

- Няма защо да ходя в храма, мога да се моля и у дома.
- А молиш ли се у дома? Прости ми, ако греша, но подозирам, че говорейки така, ти нито в храма, нито у дома искаш да се молиш!

Работата даже не е в това, да се разсъждава, еднакво ли добре се молиш у дома, или в Църквата; но трябва да се знае, заповядал ли ти е Господ в неделните и празничните дни да се молиш преди всичко в храма, отколкото у дома?

А това Той е заповядал непременно, както искам да ти докажа. Ти помниш, че ние вече разсъждавахме за покоряването, с което ти си длъжен на Църквата и нейните пастири, получили властта си от Христа. Църквата ни повелява да присъстваме на богослужението всяка неделя и всеки празник. Знаеш ли, че шестият Вселенски събор е заповядал да бъде отлъчван от общение с Църквата този, който без крайна необходимост в три поредни недели не дойде в Божия храм? И тъй, с нерадението към общественото богослужение се престъпва църковния закон, а следователно и Божият закон.

Причината за този църковен закон е много важна – тя се заключава в самата необходимост от общественото богослужение. Ние живеем не само като отделни личности, но като християни сме длъжни да живеем и в религиозното общество. Това общество, като установено от Самия Бог, има необходимите задължения по отношение на Него. Най-първото задължение на това общество, или на християнската Църква, е всенародното богослужение, което се състои в това, всички верни, съединявайки се в Божните храмове в дните, назначени от Самия Него или от Неговите Апостоли и техните приемници, да присъстват при Безкръвната жертва, принасяна в Литургията. Да отлъчваш себе си в тези тържествени часове от обществото на верните, значи по някакъв начин да се отказваш от званието на християнин и член на Православната църква.

Колкото повече осъзнаваш величието и Божествеността на Безкръвната жертва, принасяна за спасението на грешните, толкова повече ти ще разбереш колко престъпна е тази небрежност.

Литургията е средоточие на цялата християнска вяра. И може ли да бъде иначе? В Литургията присъства Сам Исус Христос, жив и прославен, в Своето богочовечество. Исус Христос – нашият Бог, извършва и възобновява в Литургията най-високото действие на Своя живот – Кръстната жертва!

Човекът с греховете си се е отлъчил от Бога, и таманът на неговите молитви станал нечист и осквернен. Но Исус Христос, Синът Божий, като се възчовечил, поправил това зло, като пострадал и вкусил смърт заради всички. Той ни е изкупил. Той ни е оживотворил чрез Светия Дух. Когато ние чрез благодатта сме съединени с Него, когато Неговият Дух

оживява и освещава нашата душа, тогава ние имаме в себе си семето на вечния живот.

Ако при смъртта си се намираме в това спасително състояние, то за нас се отварят вратите на блажената вечност!

Безкръвната жертва в Литургията е същото, което е Кръстната жертва, продължаваща непрестанно в течение на вековете. Свещенодействащ е Самият Исус Христос, видим на Голгота, невидим и изобразяван от свещеника пред олтара. Жертвата е същата – Исус Христос на Кръста, Безкръвна и скрита в тайнството Евхаристия на жертвеника.

Нашият преблаг Спасител поиска всички хора да влях имали щастието да присъстват при височайшето действие на Своего изкупление и щото всеки да би могъл да получи благословението, което Той е принесъл на всички!

В Литургията, по време на възнасянето и освещаването на Светите Дарове, Исус Христос отново принася Себе Си, на Бога-Отца за нас, благославя Го и Му благодари от наше име за нас, умолява Го за прощение, за което ние сме недостойни, заради нашите грехове, изпросва за нас всички дарове и благоденния, които са ни потребни.

Същото чудо на милосърдието, което се е извършило на Тайната Вечеря чрез тайнствените думи на Исус Христос, произнасяни днес от свещеника, се възобновява в нашите олтари – хлябът и виното се претворяват в истинско Тяло и Кръв Христови, само запазват вида си на хляб и вино, понеже нашата немощ не би могла да понесе да види Божественото Тяло и Кръв Христова.

Всичко, което в Литургията предшества освещаването на Даровете, е подготовка за Божественото Тайнство и изображение на най-главните събития от Христовия живот. В проскомидията се възпоменава Рождество Христово. В шествието с Евангелието (малкия вход) – проповедта на Спасителя. По време на Херувимската песен пренасянето на светите Дарове изобразява Господа, отиващ на доброволни страдания. След Символа на вярата се извършва Тайната вечеря. Първото явяване на светите Тайни ознаменува Христовото Възкресение, а последното явяване – Възнесението на Спасителя, обещал да пребъдва с нас всякога, сега и винаги, и во веки веков, амин. И помисли, приятелю, колко е престъпна небрежността и равнодушието към Божествената служба!

Идвай по-често с всички верни при Спасителя, Който свещенодейства във великото Тайнство заради нас. Той идва с вечна любов и благословение за теб – и ще останеш ли ти безчувствен към това, колко е необходим Той за твоето спасение, като се отдалечаваш от Него и предпочиташ пред Него празните знания на този съетен свят?

Посвети обаче неделните и празничните дни на служение на Бога, на изпросване на благодатта, която ще те направи да израстеш за вечния живот!

Източник: www.svetiilia.bg

ОТЕЧЕСКИ СЪВЕТИ

МИСЛИ ЗА ПОСТА И ВЪЗДЪРЖАНИЕТО

Съвместният труд на тялото и душата е същото, както стъпването тук на единия, тук на другия крак и представлява най-благоуспешно шествие след Господа. Законът на постничеството е: пребивавай в Бог с ума и сърцето си с откъсване от всичко, отсичайки всяко самоугодие не само в телесното, но и в духовното, като вършиш всичко за Божия слава и за благо на ближните и носиш охотно и с любов постническите трудове и лишения в храната, съня, почивката, в утешенията на взаимното общуване. Постът е всестранно въздържание, молитвата – всестранно Богообщение; единият защитава отвън, а другата отвътре устремява против враговете огнено всеоръжие. ... Може ли да се мисли, че където няма пост и молитва, там вече има бяс? Може. Вселявайки се в човека, бесовете винаги показват това, а се притаяват, като тихомълком научават своя стопанин на всяко зло и го отклоняват от всяко добро; и той е уверен, че върши всичко сам, а междувреме само изпълнява волята на своя враг. Но само се залови с молитва и пост – врагът тозчас ще си иде и отстрани ще изчаква сгоден случай да се върне отново; и действително се връща, щом само биват оставени молитвата и постът. Господ е постил, Апостолите са постили, и при това не малко, а пребивавали, както казва апостол Павел за себе си, често в пост; и всички Божии светии са спазвали строг пост, така че ако ни беше дадено да видим райските обители, не бихме намерили там ни един, който да е излягвал поста. Така и трябва. С нарушаването на поста е изгубен раят и поемането на строг пост трябва да бъде сред средствата за възвръщане на изгубения рай. Загрижи ли се някой поне малко за душата, веднага започва да пости, и колкото е по-силна грижата му, толкова по-строго пости. ...Защото при пост делото върви по-успешно и е по-леко да се овладее душата.

Автор: *Св. Теофан Затворник*
Източник: www.pravoslavieto.com

Православни беседи

РОБИТЕ НА УМА И ПОБЕДИТЕЛИТЕ НА СМЪРТТА

Най-прекия път към смирението на самодоволния ум – това е напълно да се откаже от интелектуалните игри, водещи до влада, ропот и богоборчество, завършващи с преждевременна смърт. Придобиването на Божествената благодат с помощта на смирението е единственият изход от създалата се житейска безизходница, породена от тщеславния ни ум.

Ако самодоволният ум, подвизавайки се в смирението и отричането от своята воля, отново и отново поражда в себе си интелектуално възприемане на духовния живот, то се лишава от всяка благодат и се връща,

подобно на псе, в своята бълвотина, окончателно потъвайки в своите заблуждения.

Ако умът се кани да излезе от тези заблуждения, то е длъжен завинаги да загърви непрекъснатото размишление, което го убива.

Смирението е противоположно на самоувереността.

Може ли да бъдеш така самоуверен, ако качествата на твоя ум са ти дарени от Бога и в един миг могат да бъдат взети от теб и предадени на друг? Ако всички теории и системи могат да рухнат в един ден, как можеш да се държиш за тях?

Избери благодатта, природния я и тя ще те пази от гивелното дишане на времето, защото в нея се пази самата вечност. Нима можеш да бъдеш така самодоволен и надут от тщеславие, подобно на балон, ако смъртта грабне твоя живот подобно на свиреп вятър, хващайки те за гърлото в леглото или на работата ти или когато си на път, или когато си на почивка?

Може ли да се кичиш със своето богатство, което може да изчезне в един миг, или да се хвалиш със своя горделив ум, който може да те подведе в най-неочаквания момент?

Нищо така не ни е необходимо на всички нас, както смирението и нищо така не е нежелано, както самодоволството, препятстващо развитието на духовните способности на човека.

Да се смириш – значи да се успокоиш от страстите и помислите, убиващи душата. Да се успокоиш – значи да обърнеш своето внимание навътре с помощта на молитвата. Умът, обърнат навътре, неизбежно ще намери в своето смирение се сърце незалязващото духовно Слънце – Христа и ще остане там завинаги, отхвърляйки самодоволството и намирайки в Бога източника на вечния Живот.

Автор : Монах Симеон Атонски

Детски свят

ПРИТЧАТА ЗА ТАЛАНТИТЕ

Бог не само е сътворил човека, но го е надарил със способността и той самият да твори. Тази способност се нарича дарба. Един има дарба да пее, друг да рисува, трети да прави различни ръчни изделия. Дарба е да се извършва и най-обикновена работа, необходима за препитание. Но някои хора не използват дарбите си. Те ги занемаряват поради леност. А леността води след себе си и много други грехове. Затова Христос в проповедите Си казал за такива хора притчата за талантите. Талант е парична единица с висока стойност. Притчата е следната: Стопанинът на богат дом трябвало да замине в чужбина за по-дълго време. Той имал голям имот и слуги. На тях искал да го повери, за да се поддържа, а и те да преживяват добре. Повикал ги и на първия дал пет таланта, на втория два, а на третия един, на всеки според способностите. Всички обещали, че ще се трудят добросъвестно и ще запазят имота в добро състояние, а с припечеленото ще прехранват семействата си. След завръщането си стопанинът ги повикал на отчет. Оказало се, че

първият припечелил още пет таланта. Това зарадвало господаря и той го възнаградил с всичките десет таланта. Достатъчно било, че той поддържал имота му. Вторият припечелил два таланта. И на него се зарадвал, похвалил го и му дал всичките четири таланта. Третият му поднесъл само дадения му един талант. Той не припечелил нищо, защото поради леност не се трудил никак. На въпроса защо е постъпил така, той отговорил лукаво. Като знаел, че господарят му е лош, от страх заровил таланта в земята, за да не се изгуби. Такова съображение той всъщност нямал. С него искал да прикрие леността си. Стопанинът се ядосал и не само го нарекъл ленив и лукав, но наредил неговият един талант да се даде на първия, най-трудлюбивия, за награда. Гамия него изхвърлил от дома си и го наказал. Леността е страшен порок! Тя е майка на много злини. С какво ли се е хранил ленивият работник в отсъствие на господаря си? Как е поддържал семейството си? Може би е крадял?! Може би е просил?! И днес притчата за талантите звучи със същата сила, защото има млади хора, които желаят да придобият много пари без труд, което води до кражби, лъжи и измами. С това те унижават човешкото си достойнство. Особено порочни са различните хазартни игри и дори тотото. Всеки лев, който не е спечелен с честен труд, не е чист. Печално е да се гледа как млади хора от ранно утро стоят по заведенията пред чаша силно кафе или алкохол, с цигара в ръка, без да мислят за работа. Те имат вид на немощни старци, негодни за работа, а биха могли да влеят младите си сили в творчески труд, който радва и поддържа свежестта и на тялото. Леността е вид самоубиване на физическите и духовните сили. Има обаче и добри, даровити и трудлюбиви млади хора. Бог е дал на всеки дарби – таланти и ще иска отговор, доколко те са развити и оползотворени!

Автор: Монахиня Валентина (Друмева)

Източник: "Православно Вероучение за деца"

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

7 юни † 1 Неделя след Петдесетница - на Всички светии. Св. свщмчк Теодот, еп. Анкирски. Св. мчца Валерия. Гл. 8, үтр. ев. 1, ап. Евр. 11:33-12:2 (с. 70), лит. ев. Мт 10:32-33, 37-38 (Петрови заговезни) (Тип. с. 479)

8 юни Св. Сфрем, патр. Антиохийски. Пренасяне мощите на св. вмчк Теодор Стратилат (Начало на Петровия пост)

9 юни Св. Кирил, архиеп. Александрийски

10 юни Св. свщмчк Тимотей, еп. Брусенски

11 юни * Св. апли Вартоломей и Варнава. Св. Богородица "Достойно естъ"

12 юни Преп. Онүфрий Велики. Преп. Петър Атонски

13 юни Св. мчца Акилина. Св. Трифилий, еп. Никозийски

Свирийският лист се издава с благословията на председателя на храма протойерей Симеон Костадинов

Адрес на редакцията: гр. София, ж.к. „Дружба“ 2, храм „Свети Пророк Илия“

Можете да намерите изданието и на интернет адрес: www.svetiilia.bg